

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ХҮЧИНГҮЙ
БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. 2000 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр баталсан Аялал жуулчлалын тухай хуулийг хүчингүй болсон тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИРГЭНИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Иргэний хуулийн 370 дугаар зүйлийн 370.1 дэх хэсэг, 371 дүгээр зүйлийн 371.2 дахь хэсэг, 372 дугаар зүйлийн 372.2, 372.3 дахь хэсэг, 373 дугаар зүйлийн 373.1.3 дахь заалт, мөн зүйлийн 373.2, 373.3 дахь хэсэг, 376 дугаар зүйлийн 376.2 дахь хэсэг, 377 дугаар зүйлийн 377.1 дэх хэсэг, мөн зүйлийн 377.1.2 дахь заалт, 378 дугаар зүйлийн 378.2 дахь хэсгийн “аялал жуулчлал зохион байгуулагч” гэснийг “тур оператор, аяллын агент” гэж, 371 дүгээр зүйлийн 371.1 дэх хэсэг, 372 дугаар зүйлийн 372.6 дахь хэсэг, 375 дугаар зүйлийн 375.1 дэх хэсэг, 378 дугаар зүйлийн 378.1 дэх хэсгийн “аялал жуулчлал зохион байгуулагчид” гэсний “тур оператор, аяллын агентад” гэж, 371 дүгээр зүйлийн 371.3 дахь хэсэг, 372 дугаар зүйлийн 372.1, 372.4 дэх хэсгийн “Аялал жуулчлал зохион байгуулагч” гэснийг “Тур оператор, аяллын агент” гэж, 372 дугаар зүйлийн 372.3 дахь хэсэг, 374 дүгээр зүйлийн 374.2 дахь хэсгийн “аялал зохин байгуулагчаас” гэсний “тур оператор, аяллын агентаас” гэж, 373 дугаар зүйлийн 373.4 дэх хэсгийн “аялал жуулчлал,” гэснийг “тур оператор, аяллын агент,” гэж, 374 дүгээр зүйлийн 374.1 дэх хэсгийн “Аялал жуулчлал зохион байгуулагчийн” гэснийг “Тур оператор, аяллын агентын” гэж, 377 дугаар зүйлийн 377.1.1 дэх заалтын “аялал жуулчлал зохион байгуулагчийн” гэснийг “тур оператор, аяллын агентын” гэж, 375 дугаар зүйлийн 375.1 дэх заалтын “нэг сарын дотор” гэснийг “гурван сарын дотор” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.3.26 дахь заалт:

“5.3.26.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан.”

2/21² дугаар зүйл:

“21⁴ дүгээр зүйл.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан

21⁴.1.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан нь төрөөс аялал жуулчлалыг дэмжих, аялал жуулчлалын байгууллагын бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх зорилгоор дараах чиглэлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлнэ:

21⁴.1.1.агаарын зорчигч тээврийг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

21⁴.1.2.аялал жуулчлалын улирлын хамаарлыг бууруулах, аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хөгжүүлэх;

21⁴.1.3.Монгол Улсыг гадаад, дотоодод сурталчлах үйл ажиллагааг зохион байгуулах;

21⁴.1.4.аялал жуулчлалын дэд бүтцийг бий болгох, хөгжүүлэх.

21⁴.2.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан нь энэ хуулийн 6.1-д заасан эх үүсвэрээс гадна дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

21⁴.2.1.Казиногийн төлөх онцгой албан татварын орлогын 5 хувь;

21⁴.2.2.Иргэний нисэхийн тухай хуулийн 11.2.16-д заасан аялал жуулчлалын төлбөрийн орлого;

21⁴.2.3.аялал жуулчлалын хууль тогтоомж зөрчсөн зөрчлийн торгуулийн орлого;

21⁴.2.4.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1.1.30-д заасан зөвшөөрлийн хураамжийн орлого.

21⁴.3.Энэ хуулийн 21⁴.2-т заасны дагуу Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх санд хөрөнгө төвлөрүүлэх журмыг санхүү, төсвийн болон аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батална.

21⁴.4.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сангийн дүрэм, Удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, түүний ажиллах журам болон уг сангийн хөрөнгийг зарцуулах журмыг Засгийн газар батална.

21⁴.5. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан нь ажлын албатай байх бөгөөд ажлын албыг аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хариуцна.”

3/25 дугаар зүйлийн 25.7 дахь хэсэг:

“25.7.Энэ хуулийн 21⁴ дүгээр зүйлд заасан сан нь орон тооны бус Удирдах зөвлөл, хяналтын хороотой байх бөгөөд Удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүний гуравны хоёроос доошгүй хувь нь олон нийтийн төлөөллөөс бүрдэнэ. Олон нийтийн төлөөлөл нь зочид буудал, агаарын тээврийн үйлчилгээ үзүүлэгчдийн төлөөлөл тус бүр нэг, бусад гишүүд нь Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 29.1-д заасан мэргэжлийн холбооны төлөөлөл байна.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 15, 22 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт, хэсэг тус тус нэмсүгэй:

1/15 дугаар зүйлийн 15.1.15 дахь заалт:

“15.1.15. Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан аялал жуулчлалын байгууллага өөрийн ариун цэврийн байгууламжийг стандартын шаардлага хангахуйц болгож засварласны болон стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламж шинээр байгуулсны зардал.”

2/22 дугаар зүйлийн 22.9 дэх хэсэг:

“22.9. Улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн өдрөөс хойш гурван жилийн хугацаанд Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 4.2-т заасан гарааны компанийн аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний борлуулалтын орлогод ногдох албан татварыг;”

2 дугаар зүйл. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.6 дахь хэсгийн “22.5.4-т” гэснийг “22.5.4, 22.9-д” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Иргэний нисэхийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд дараах агуулга бүхий 11.2.16 дахь заалт нэмсүгэй:

“11.2.16. олон улсын нислэгийн зорчигчоос хураан авах аялал жуулчлалын төлбөрийн хэмжээг тогтоох.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 10.14 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“10.14.Аялал жуулчлалын тухай хууль зөрчих

1.Тусгай зөвшөөрөлгүйгээр тур операторын үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол хууль бусаар олсон орлогыг хурааж хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Бүртгэлгүйгээр аяллын агентын үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол хууль бусаар олсон орлогыг хурааж хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Хөтөч жуулчнаас шан харамж шаардсан, эсхүл аялал жуулчлалын байгууллагын үйл ажиллагаа эрхэлсэн бол хүнийг сануулах, эсхүл тавин нэгжээс зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Жуулчны үйлчилгээний байгууллага нь аялал жуулчлалын байгууллагын үйл ажиллагаа явуулсан бол хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Жуулчны үйлчилгээний байгууллага нь үйлчилгээний стандарт, зэрэглэлд тавигдах шаардлагыг зөрчиж үйл ажиллагаа явуулсан бол хуулийн этгээдийг сануулах, эсхүл таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НЭМЭГДСЭН ӨРТГИЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1/15 дугаар зүйлийн 15.5¹ дэх хэсэг:

“15.5¹.Гадаад улсаас Монгол Улсад нэг хоногоос 90 хоног хүртэлх хугацаагаар суралцах, ажил хөдөлмөр эрхлэхээс бусад зорилгоор аялж байгаа гадаадын иргэний хувийн хэрэгцээнд зориулж гаалийн нутаг дэвсгэрээс худалдан авсан бараанд төлсөн албан татварыг буцаан олгож болно.”

2/15 дугаар зүйлийн 15.16, 15.17, 15.18 дахь хэсэг:

“15.16.Энэ хуулийн 15.5¹ дахь хэсэгт заасан буцаан олголтыг дараах нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангасан тохиолдолд олгоно:

15.16.1.татварын албаны шаардлагад нийцсэн бүртгэлийн машин бүхий албан татвар суутган төлөгчөөс бараа худалдан авсан байх;

15.16.2.худалдан авалт цахим төлбөрийн баримтын системд бүртгэгдсэн байх;

15.16.3.татварын албаны шаардлагад нийцсэн цахим төлбөрийн баримт авсан байх;

15.16.4.буцаан олголт авах барааны төлбөрийн баримт дээрх худалдан авалт нь Засгийн газрын баталсан үнийн дүнгээс дээш байх;

15.16.5.барааг худалдан авсанаас хойш 90 хоногийн дотор өөрийн биеэр улсын хилээр авч гарах.

15.17.Энэ хуулийн 15.5¹ дэх хэсэгт заасан иргэн албан татвар буцаан авах хүсэлтийг олон улсын нисэх онгоцны буудлын шалган нэвтрүүлэх хэсгээр гарсны дараа гаргана.”

15.18. Энэ хуулийн 15.5¹ дэх хэсэгт заасан иргэнд олгох буцаан олголтын төлбөрийн баримтыг бүртгэх, түүнд хяналт тавих журам, барааны жагсаалт, буцаан олгох татварын хувь хэмжээ, 15.16.4-т заасан үнийн дүнг Засгийн газар батална.”

2 дугаар зүйл.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “15.6” гэсний дараа “, 15.17” гэж, 15.9 дэх хэсгийн “15.5” гэсний дараа “, 15.5¹” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5.14 дэх заалтын “аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа эрхэлдэг” гэснийг “тур оператор, аяллын агент” гэж, мөн заалтын “бичиг баримтыг нь бүрдүүлэх зэрэг гадаадын жуулчдад үзүүлсэн /туроператор/ үйлчилгээ” гэснийг “виз авахтай холбогдсон болон аяллын бусад бичиг баримтын бүрдүүлэлт хийх зэрэг гадаадын жуулчинд үзүүлсэн үйлчилгээ” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨВШӨӨЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1.30.Тур операторын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
--	--

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Амьтын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмсүгэй:

“29.3.Энэ хуулийн 29.2.2-т заасан тусгай зөвшөөрлийн чиглэлээр олгох аргаль хонь, идлэг шонхор, тулыг агнах, барих зөвшөөрлийг дуудлага худалдааны журмаар олгоно.

29.4.Энэ хуулийн 29.3-т заасан аргаль хонь, тулыг агнах, барих тусгай зөвшөөрлийг дуудлага худалдаагаар олгох журмыг Засгийн газар батална.”

2 дугаар зүйл. Амьтны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.9 дэх заалтын “бүх төрлийн” гэснийг “мотор” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “Тусгай” гэснийг “Хууль өөрөөр заагаагүй бол” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УЛСЫН ТЭМДЭГГИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулга бүхий 29.1.12 дахь заалтыг нэмсүгэй:

“29.1.12.тур операторын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, түүний хугацааг сунгахад 500 000-1 000 000 төгрөг.”

2 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл олгоход” гэсний “зөвшөөрөл олгох, сунгахад” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг